

คุณภาพชีวิตของสตรีวัยหมดประจำเดือน
ในกรุงเทพมหานคร

QUALITY OF LIFE OF MENOPAUSAL WOMEN IN BANGKOK

พุทธชาติ สินธุาวา

อธิการบดี

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย ม.มหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการพยาบาลแม่และเด็ก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2540

ISBN 974-588-792-7

สงวนลิขสิทธิ์

๐๗

๗๘๕๑ ค

๖๕๔๐

ชื่อวิทยานิพนธ์ คุณภาพชีวิตของสตรีวัยหมดประจำเดือนในกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย พุทธชาติ สิ้นธนาวา

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลแม่และเด็ก)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

สุปราณี อัทธเสรี, วท.บ., ค.บ., ค.ม.

จริยาวัตร คมพยัคฆ์, วท.บ., วท.ม., ส.ด.

ยุพิน จันทร์คคะ, วท.บ., ค.บ., ค.ม.

วันที่สำเร็จการศึกษา 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2540

บทคัดย่อ

ปัจจุบันจำนวนประชากรสตรีวัยหมดประจำเดือนในกรุงเทพมหานครมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งสตรีในช่วงวัยนี้ส่วนใหญ่เป็นวัยที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและครอบครัว อย่างไรก็ตาม สตรีวัยหมดประจำเดือนอาจต้องประสบกับปัญหาสุขภาพจากอาการการหมดประจำเดือน ซึ่งมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาคุณภาพชีวิตของสตรีวัยหมดประจำเดือนและเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสุขภาพ และปัจจัยด้านสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ของสตรีวัยหมดประจำเดือน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีวัยหมดประจำเดือนที่อาศัยในเขตคลองสานและเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์คุณภาพชีวิตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดของชาน (Zhan) โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 5 - 28 กุมภาพันธ์ 2540 วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยการคำนวณอัตราร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่าคุณภาพชีวิตโดยรวมและรายด้านในด้านความพึงพอใจในชีวิต ด้านอัตมโนทัศน์ ด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกาย อยู่ในระดับค่อนข้างดี และในด้านสังคมและเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ระดับความรุนแรงของอาการการหมดประจำเดือน การศึกษา รายได้ของครอบครัว และอาชีพที่แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .001, .01, .001$ และ $.05$ ตามลำดับ)

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอแนะว่าพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับสตรีวัยหมดประจำเดือน ที่ปฏิบัติงานทั้งในโรงพยาบาลและในชุมชน ควรตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรีวัยนี้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างระดับความรุนแรงของอาการการหมดประจำเดือน การศึกษา รายได้ของครอบครัว และอาชีพ

Thesis Title Quality of Life of Menopausal Women in Bangkok
Name Puttachard Sindhunava
Degree Master of Nursing Science (Maternal and Child Health Nursing)

Thesis Supervisory Committee

Supranee Athaseri, B.Sc., B. Ed., M.Ed.

Jariyawat Kompayak, B.Sc., M.P.H, Dr.P.H.

Yupin Chandaragga, B.Sc., B. Ed., M.Ed.

Date of Graduation 16 May B.E. 2540 (1997)

ABSTRACT

The growth rate of the menopausal women population in Bangkok has been increasing tremendously since the last decade. Women of this age group mostly possess magnetic personality and meet with success in duty and family. However, menopause women may experience health problems which affect their quality of life.

The purpose of this study was to investigate the quality of life of the menopausal women in Bangkok. The sample was comprised of 400 menopausal women who were residing in Khlongsan and Jomthong district of Bangkok. Data collection were held between 5 - 28 February of 1997 by interviewing the sample with a questionnaire which was based on Zhan's conceptual framework of quality of life. Statistical analysis was performed using percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way analysis of variance.

Findings indicated that the overall scores of quality of life and the scores of life satisfaction, self-concept, health and functioning were in high level while

the scores of socio-economic status in quality of life showed the moderate level. The quality of life of the menopausal women with different severity of menopausal symptoms, educational level, family incomes and occupation showed different with statistical significance ($P < .001, .01, .001$ and $.05$ respectively).

From the significant findings of this study, it is suggested that nurses and health care professionals who worked in menopause unit should be aware of the necessity of the promotion of health and quality of life in women of this age group. Emphasis should be placed on menopause women who revealed severity of menopausal symptoms, educational level, family incomes as well as occupation.